

ת"פ 18475/11/16 - פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נגד אברהם מנדלר, ביתא יהלומים בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 18475-11-16 פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי
וכלכלה נ' מנדלר ואח'

לפני
המאשימה
כבוד השופטת דנה אמיר
פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה
נגד
הנאשמים
1. אברהם מנדלר
2. ביתא יהלומים בע"מ

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד אורנה גלבשטיין

ב"כ הנאשם עו"ד גיורא אדרת עו"ד רותי ליטבק

הנאשם בעצמו

גזר דין

רקע תמציתי כתב האישום:

1. הנאשמים הורשעו בהתאם להודאתו של נאשם 1 (להלן: "**הנאשם**") במסגרת הסדר טיעון, בהכנה וקיום של פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות ובשימוש במרמה, עורמה ותחבולה הכל במזיד ובכוונה להתחמק מתשלום מס, על פי סעיף 220(4) ו- 220(5) יחד עם סעיף 224 א לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) תשכ"א - 1961 (להלן: "**הפקודה**"), כמפורט בכתב האישום.

2. כתב האישום מפרט את חובת ניהול הספרים והגשת הדוחות החלה על הנאשמת 2 (להלן: "**הנאשמת**"). בנוסף מפרט כי על פי החלטת רשות המסים, העוסקים בענף היהלומים רשאים להגיש דו"ח מתקן לאחר הגשת דו"ח אישי או דו"ח חברה, על מנת שהדו"ח שלהם יחשב כשומה סופית בהתאם לכללים שנקבעו במסמך הקרוי "עריכת שומות בענף היהלומים - הגשת דו"חות מתקנים וקבלתם כשומות 01" (להלן: "**הכללים החלים בעניינם של יהלומנים**"). הכללים החלים בעניינם של יהלומנים קובעים חישוב חלופי לקביעת הכנסתו החייבת של יהלומן כנגזרת מהמחזור העסקי שלו. על פיהם, יהלומן או חברת יהלומים המבקשים להגיש דו"ח מתקן וששומתם תחשב סופית, נדרשים לדווח על ההכנסה החייבת בשני מסלולים: זו המתקבלת בספרי הנהלת החשבונות או זו המתקבלת בהתאם למסלול החלופי בהתאם להכנסה החייבת הגבוהה יותר.

3. על פי המפורט בכתב האישום לצדו הוגש הסדר הטיעון, בשנת 2011 (להלן: "**התקופה הרלבנטית**") עסקה הנאשמת בסחר ביהלומים בבורסה ליהלומים ברמת גן. הנאשם היה מנהלה הפעיל של הנאשמת והחזיק ב-20% מהון מניותיה. באותה התקופה עשו הנאשמים שימוש בשירותיו של עסק למתן שירותי מטבע במתחם הבורסה ליהלומים אותו ניהלו מנחם מגן ודורון אלעד (להלן: "**מגן ואלעד**"). הנאשמת 2 רכשה בתקופה הרלבנטית יהלומים בסך 2,000,344 דולר. בגין עסקאות אלה קיבלה באמצעות מגן ואלעד, חשבוניות כוזבות של יהלומנים שונים בסך 2,000,344 דולר לפיהן רכשה מיהלומנים אלה יהלומים בסכומים המתוארים בחשבוניות בעוד שבפועל רכשה הנאשמת את היהלומים מיהלומנים אחרים (להלן: "**החשבוניות הכוזבות**"). הנאשמים כללו את החשבוניות הכוזבות בספרי החשבוניות של הנאשמת בכוונה להתחמק ממס. בעשותם כאמור, ניהלו הנאשמים פנקסי חשבוניות ורשומות כוזבים והשתמשו בכל מרמה, עורמה ותחבולה בכוונה להתחמק ממס.

הסדר הטיעון:

4. על פי הסדר הטיעון, שהוגש כאמור לצד כתב האישום, הוסכם כי הנאשמים יודו במפורט בכתב האישום והצדדים יעתרו במשותף להשתתף העונשים הבאים: על הנאשם עונש של שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ככל שימצא מתאים על ידי הממונה על עבודות השירות וקנס כספי בגובה 500,000 ₪ או שישה חודשי מאסר תמורתו, אשר ישולם בחמישה תשלומים שווים ורצופים, הראשון בהם 30 יום ממועד מתן גזר הדין. לצד זאת, מאסר על תנאי לתקופה של שישה חודשים בגין ביצוע עבירה על פי סעיף 220 לפקודה למשך שנתיים. באשר לנאשמת, הוסכם כי יושת קנס בגובה של 500,000 ₪ אשר ישולם בתשלום אחד תוך 45 יום ממועד מתן גזר הדין. בהסדר הטיעון הובהר כי העונשים המוסכמים כפופים להסרת המחל האזרחי להנחת דעתו של פקיד השומה. עוד הוסכם כי ככל שיוטל על הנאשמים עונש אחר שלא במסגרת הליך זה, יישאו הנאשמים בעונש שנגזר עליהם בהליך זה במצטבר לעונש האחר.

5. על פי הסדר הטיעון הובהר לנאשם שהסדר הטיעון אינו מחייב את בית המשפט וכי בית המשפט רשאי לגזור על הנאשמים כל עונש הנראה לו הולם בנסיבות העניין. כן הובהר כי המאשימה איננה מתחייבת מה תהיה עמדתה ככל שיחרוג בית המשפט לחומרה מההסדר ויגש ערעור מטעם הנאשמים. ביום 20.3.17 הוצג הסדר הטיעון בבית המשפט על ידי הצדדים, הנאשם הודה בשמו ובשם הנאשמת במיוחס להם בכתב האישום, הנאשמים הורשעו בעבירות המפורטות בו והנאשם נשלח לקבלת חוות הדעת מהממונה על עבודות השירות.

טיעוני המאשימה לעונש:

6. בטיעוניה לעונש ציינה ב"כ המאשימה כי תיק זה הוא חלק מפרשה רחבת היקף שנחקרה על ידי משטרת ישראל ורשות המסים וחשפה ביצוען של עבירות מס והלבנת הון אשר בוצעו בבורסה ליהלומים. עוד הבהירה כי בטיעוניה לא תתייחס למתחם הענישה. באשר לשיקולי המאשימה בעריכת הסדר הטיעון פירטה כי עניינם של הנאשמים במקרה זה אינו מחמורים שנחשפו בפרשה והדגישה את ייחודיותו של המקרה הנובע מכך שהעבירות המיוחסות לנאשמים כוללות קבלת חשבוניות כוזבות בלבד, ללא עבירות נוספות. עוד הדגישה כי במקרה דנן אין חולק שהיהלומים אשר מפורטים בחשבוניות הכוזבות נרכשו על ידי הנאשמים, הגם שמיהלומנים אחרים מאלה אשר הוציאו את החשבוניות הכוזבות וכי המדובר בחשבוניות זרות. בהקשר זה הפנתה לכך שזהו המקרה היחיד מבין המקרים אשר נחקרו במסגרת הפרשה בו הוצג למאשימה ספר כניסת טובין מזמן אמת המלמד על עסקאות רקע אמתיות שעמדו מאחורי החשבוניות הכוזבות. ב"כ המאשימה הפנתה לשיקולים נוספים שבבסיס הסדר הטיעון. כך, הפנתה לקשיים הראייתיים ביחס למקרים

אחרים שנחקרו במסגרת הפרשה כשיקול מרכזי להסדר. עוד הדגישה את הודיית הנאשם כבר בתחילת ההליך, חסכון הזמן השיפוטי ומשאבים רבים שנדרשו לניהול תיק זה נוכח היקפו. עוד הפנתה להסרת המחדל האזרחי על ידי הנאשמים וציינה כי הנאשם הסיר את מלוא המחדל והנאשמת פועלת להסירו במסגרת הסדר תשלומים. כן ציינה את הקנס המוסכם אשר יושת על הנאשמים, בסכום משמעותי ואת העובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי. ב"כ המאשימה הגישה פסיקה רלבנטית ועתרה לאימוצו של הסדר הטיעון.

טיעוני ב"כ הנאשמים לעונש:

7. ב"כ הנאשמים הגישו ראיות לעונש - נ/1-נ/5. בטיעוניהם לעונש הצטרפו לבקשת המאשימה לאימוץ הענישה המוסכמת בהסדר הטיעון וציינו את חשיבות אימוץ הסדרי טיעון על ידי בית המשפט. עוד הבהירו כי הסדר הטיעון נערך לאחר ניהול משא ומתן לא קצר, בשלבים מקדמיים של ההליך ותוך איזון פנימי של המאשימה האמונה על ניהולם של יתר התיקים שהוגשו ו/או נחקרו בפרשה והצבת המקרה דנן ברף התחתון של החומרה. ב"כ הנאשמים הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, נשוי ואב לארבעה, שירת שירות צבאי מלא בסדיר ובמילואים בצנחנים. באשר לנאשמת הבהיר כי המדובר בעסק משפחתי וכי הנאשמת היא אחת החברות הבודדות העוסקת בייצור וליטוש יהלומים בארץ, ענף אשר מרבית פעילותו מבוצעת כיום בהודו, ולמרות ירידה משמעותית בהכנסות, ממשיכים הנאשמים בפעילות יצרנית בישראל, בין היתר משיקולי ציונות. עוד הדגיש כי הנאשמים תורמים לגופים ומוסדות כמפורט בראיות לעונש אשר הוגשו.

8. בעתירתו לאימוץ ההסדר הפנה ב"כ הנאשמים לכך שבמקרה דנן מדובר בחשבוניות זרות, כך שהיהלומים המפורטים בחשבוניות הכוזבות נרכשו על ידי הנאשמים, הגם שמהלומנים אחרים מהמפורטים בהן וציין את ההבחנה בענישה בין חשבוניות מסוג זה לבין מה שכינה חשבוניות פיקטיביות (שם טובין אשר צוינו בחשבוניות לא נרכשו בפועל - ד.א.). במיוחד הדגיש ב"כ הנאשמים כי הענף בו עוסקים הנאשמים הוא ענף ייחודי בו לא חלה חבות במע"מ וטען כי ההבחנה בין חשבוניות פיקטיביות וזרות היא ביתר שאת בנסיבות אלה. ב"כ הנאשמים הדגיש שוב כי ההוצאה היא הוצאה אמיתית. בנסיבות אלה טען כי הפגיעה מביצוע העבירה קטנה יותר ממקרים רגילים בהם מבוצעת עבירה של השמטת הכנסות. עוד ציין כי במסגרת מס הכנסה ניתן להכיר בהוצאה גם מקום בו לא התקבלה החשבונית במסגרת שומת המע"מ. בנוסף הפנה לכך שקיימים מקרים בהם הורשעו נאשמים בביצוע עבירות על פי סעיף 220(1) לפקודה, והרף התחתון של מתחם הענישה נקבע כעונש מאסר הניתן לריצוי בעבודות שירות. ב"כ הנאשמים ציין כי לאחר החקירה הופקו לקחים והנאשמים הפסיקו ביצוע עסקאות באופן המתואר בכתב האישום. כן ציין את חרטת הנאשמים וטען שהנאשמים היו הראשונים לקחת אחריות ולהודות בביצוע העבירות, דבר אשר השפיע על נאשמים אחרים בפרשה ללכת בעקבותיהם. עוד ציין כי הנאשם שילם את כל חובו למס הכנסה והנאשמת עומדת בהסדר התשלומים והדגיש את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ואת הקנסות הגבוהים עליהם הסכימו הצדדים.

דברי הנאשם:

9. הנאשם הצטרף לדברי באי כוחו, הבהיר כי הוא לוקח אחריות מלאה למעשיו וציין את הקושי הממשי בפן האישי והכספי עבורו. לדבריו, בעקבות המקרה שינו הנאשמים דרכם וכיום עובדים על פי חוק.

דין והכרעה:

10. עמדת בתי המשפט באשר לחומרת העבירות בהן הורשעו הנאשמים ידועה וברורה וכך גם ידועה הפגיעה בערכים המוגנים הנגרמת מביצועם. כך, נקבע לא אחת כי מביצוע עבירות מסוג זה נגרם נזק לקופה הציבורית ובכך לכלכלת המדינה ולכל אחד מאזרחיה. ערך נוסף שנפגע נוגע להפרת השוויון בנשיאת נטל המס והפרת האמון שניתן בנישום שידווח וישלם מסיו כחוק. המדובר בעבירות שבבסיסן מרמה המקשה על גילויין והפיתוי לביצוען גדול ובכך חומרה נוספת. ככלל נקבע כי על הענישה בגין ביצוען של עבירות מסוג זה להיות משמעותית ומרתיעה וכי נסיבות אישיות נדחקות הצידה תוך מתן בכורה לאינטרס הציבורי (ר' רע"פ 3998/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (28.6.2015) ורע"פ 977/13 **אודיז נ' מדינת ישראל** (20.2.2013)). מידת הפגיעה בערכים המוגנים נלמדת גם מהיקף העבירות אשר בוצעו, סכומן ומשכן, וכן רמת התחכום שבביצוען.

11. במקרה דנן הגיעו הצדדים להסדר טיעון הכולל עונש מוסכם כמפורט לעיל. בע"פ 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.17) חזר בית המשפט העליון פעם נוספת והדגיש את המדיניות העקרונית התומכת באימוץ הסדרי טיעון, תוך שעמד על כך שבתי המשפט הדגישו לא אחת את יתרונותיהם של הסדרי הטיעון, חשיבותם, האינטרס הציבורי שבבסיסם ותפקידם הראוי במסגרת מערכת האכיפה הפלילית. כך הובהר כי הכלל הוא שבית המשפט יטה לכבד הסדר טיעון בין הצדדים ויתערב בו רק בהתקיים טעמים המצדיקים זאת לאחר בחינתו במסגרת מבחן האיזון אשר אומץ בע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.12.2002) כשבין יתר השיקולים, הכוללים, קשיים ראיתיים וחשיבות מוסד הסדרי הטיעון ומדיניות אימוצם, יישקל העונש הראוי בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין. במקרה דנן לא ציינה ב"כ המאשימה מתחם ענישה תוך שהפנתה לע"פ 2524/15 **שפרנוביץ נ' מדינת ישראל** (8.9.2016) המדגיש את השוני בין שיקולי הבניית הענישה לפי תיקון 113 לבין שיקולים בקשר להסדר טיעון. גם ב"כ הנאשמים לא ציין מהו מתחם העונש ההולם אך הבהיר, תוך הפניה לפסיקה, כי לטעמו הרף התחתון של מתחם הענישה במקרה דנן עומד על עונש של עבודות שירות.

12. בראי המפורט לעיל בחנתי את הענישה המוסכמת בהסדר הטיעון. במסגרת מבחן האיזון, נתתי דעתי לנסיבות ביצוען של העבירות. מחד לחומרת העבירות ופגיעתן בערכים המוגנים כמפורט לעיל ובכלל זאת להיקפן הגבוה (סכום החשבונות הכוזבות - 2,000,344 דולר). מאידך, נתתי דעתי לכך ששני הצדדים ראו להדגיש את היות החשבונות חשבונות זרות כאחד הנימוקים לענישה עליה הסכימו ובפרט לכך שהמאשימה ציינה את נסיבותיו הייחודיות של המקרה דנן בו הוצג ספר המלאי מזמן אמת המלמד כי כלל היהלומים המפורטים בחשבונות הכוזבות נרכשו בפועל על ידי הנאשמים הגם שמיהלומנים אחרים. עוד נתתי דעתי למשך התקופה בה בוצעו העבירות שאיננה ארוכה (שנה אחת).

13. נתתי דעתי למדיניות הענישה הנוהגת לפיה בעבירות מעין אלה יש להשית על נאשמים עונשים ממשיים הכוללים עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח לצד קנסות מחמירים, כשהאינטרס הציבורי מקבל בכורה על פני נסיבותיהם האישיות של הנאשמים כאמור. מנגד, נתתי דעתי לכך שעל פי הפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשמים קיימים מקרים בהם קבעו בתי המשפט כי הרף התחתון של מתחם הענישה יכול לעמוד על מאסר לריצוי בעבודות שירות גם כאשר עסקין בעבירות מסוג זה.

14. לצד אלה, שקלתי את הודאתו המוקדמת של הנאשם, חרטתו ולקיחת האחריות על ידו, שלא הייתה רק מהפה החוצה, אלא כללה הסרת מחדלים מלאה על ידו ועל ידי הנאשמת, שעדיין פועלת להסרתם במסגרת הסדר תשלומים. כידוע להסרת מחדלים משמעות ממשית לעניין הענישה בעבירות מסוג זה וכך גם למועד בו היא מבוצעת. ראו רע"פ 7851/13 **עודה נ' מדינת ישראל** (25.10.2015).

15. עוד נתתי משקל לטענת המאשימה בדבר קשיים ראייתיים וכן מצאתי ליתן משקל ממשי לשלב המוקדם של ההליך בו נערך הסדר הטיעון, עוד טרם הגשת כתב האישום וניהול הוכחות. ברור שקיימת משמעות לשלב בו לוקח נאשם אחריות על מעשיו ומודה. ככל שהדבר נעשה בשלב מאוחר יותר של ההליך כך יכולתו ליהנות מהקלה בזכות ההודיה קטנה. במקרה זה, הודיית הנאשמים בשלב זה של המשפט אפשרה הרשעה מהירה וחסכה זמן שיפוטי יקר, עיון ברשימת עדי התביעה מלמד כי המדובר בחסכון זמן של ממש. לדבריי הצדדים הנאשמים היו הראשונים לקחת אחריות מבין הנאשמים/חשודים בתיקים שנחקרו בקשר לבורסה ליהלומים במסגרת החקירה שבוצעה. עוד נתתי דעתי לנסיבותיו הקונקרטיים של הנאשם, נעדר עבר פלילי, יליד שנת 1972, נשוי ואב ל- 4 ילדים, שירת בצה"ל ובמילואים בצנחנים כלוחם (נ/1). נתתי משקל לדבריו לפיהם מאז החקירה שינה אורחותיו ומתנהל על פי חוק וכן להיותה של הנאשמת חברה יצרנית הפועלת בישראל, בין היתר מטעמי ציונות ולמרות הירידה במחזורי פעילותה מאז שנת 2011 (נ/5). כן שקלתי את מידותיו הטובות של הנאשם הבאות לידי ביטוי בפעילותו ובפעילות הנאשמת בעזרה לאחרים כפי שעולה מנ/1 - 4/4.

16. לאחר כל אלה ובראי חשיבות מוסד הסדרי הטיעון מסקנתי היא כי הענישה עליה הסכימו הצדדים בהסדר הטיעון מאוזנת וראויה בשים לב לקנסות הניכרים עליהם הסכימו הצדדים לצד עונש המאסר לריצוי בעבודות השירות לנאשם ואני מוצאת לאמצה. אשר על כן, בהתאם להסדר הטיעון שנחתם בין הצדדים, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

א. **לנאשם 1:** מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים, שירוצה בדרך של עבודות שירות, בהתאם לחוות-דעת הממונה על עבודות השירות, במרכז לטניס בישראל ברמת השרון. הנאשם יתייצב במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות שירות, רמלה, ביום 8.6.17 שעה 08:00 לתחילת ריצוי עונשו. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בתנאי עבודות השירות.

ב. **לנאשם 1:** מאסר על תנאי למשך 6 חודשים לתקופה של שנתיים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה בה הורשע או כל עבירת מס מסוג פשע על פי פקודת מס הכנסה.

ג. **לנאשם 1:** קנס בסך 500,000 ₪, או 6 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 26.6.17. לא ישולם תשלום במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון.

ד. **לנאשמת 2:** קנס בסך 500,000 ₪ אשר ישולם על ידי הנאשמת בתשלום אחד ביום 11.7.17.

זכות ערעור כדין תוך 45 יום מהיום

ניתן היום, ג' סיוון תשע"ז, 28 מאי 2017, במעמד הצדדים.